

ការរៀនសូត្រ និងអង្គការដែលមានចរិតរៀនសូត្រ

By Leng Chhay

ការរៀនសូត្រជាអ្វី?

ក្នុងបរិបទប្រទេសកម្ពុជា ការរៀនសូត្រមានន័យថាទៅសាលារៀន ហើយស្តាប់គ្រូបង្រៀន។ ការរៀនសូត្រ បែបទន្ទេញ ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំចាស់របស់កម្ពុជា។ សិស្សមានទស្សនៈថា គ្រូត្រូវមានចំនេះដឹងខ្ពស់ជាង ខ្លួនជាតិច ដូច្នេះហើយបានជាមានការរំពឹងទុកនូវ ចំណេះ "ខុស" ឬ "ត្រូវ" ពីគ្រូ ចំពោះសំនួរដែលសិក្ខាកាមសួរ។ ក្នុង វប្បធម៌ខ្មែរ ជាទូទៅគ្រូទទួលបាន ការគោរពយ៉ាងច្រើនពីសិស្ស។

ក្នុងបរិបទអភិវឌ្ឍន៍ការរៀនសូត្រមានការផ្សារភ្ជាប់នឹងការផ្លាស់ប្តូរ។ រាល់ការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា មានន័យ ថាការរៀនសូត្រកំពុងឬបានកើតឡើងហើយ។ ជារឿយៗមនុស្សរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍ និងពីកំហុសរបស់ គេ។ ការរៀនសូត្រមិនមែនគ្រាន់តែស្តាប់គ្រូ ឬអ្នកសរសេរសំរួលប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ វាជាដំណើរការមួយនៃការ រុករក គិត វិភាគ ស្វែងរក និងអនុវត្ត។ ការរៀនសូត្របែបបច្ចុប្បន្ន ឬការរៀនសូត្រដែលផ្តោតលើអ្នករៀន មានលក្ខណៈសមស្របចំពោះបរិបទអភិវឌ្ឍន៍ ពីព្រោះវាជួយ អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពអ្នករៀនក្នុងការគិត វិភាគ និងទាញចេញនូវមេរៀនឬដំណោះស្រាយដោយ ខ្លួនគេ។

អង្គការដែលមានចរិតរៀនសូត្រជាអ្វី?

រហូតមកដល់ពេលនេះ ទស្សនៈអង្គការមានចរិតរៀនសូត្រហាក់ដូចជានៅថ្មី និងមិនទាន់មានការ យល់ដឹងទូលំទូលាយ ចំពោះ អង្គការជាច្រើននៅឡើយ នៅប្រទេសកម្ពុជា។ Peddler និងអ្នកនិពន្ធរួមជាមួយគាត់ បានអោយ និយមន័យ អង្គការមានចរិតរៀនសូត្រថា ជាអង្គការមួយដែលសរសេរសំរួលការរៀនសូត្រដល់ បុគ្គលិកទាំងអស់របស់គេ ហើយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរខ្លួនឯងជាបន្តបន្ទាប់។ គោលបំណងនៃអង្គការមានចរិត រៀនសូត្រ គឺដើម្បីធ្វើអោយអង្គការ មានការលូតលាស់ និងរស់រានមានជីវិត។

ក្នុងអត្ថបទ "អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាអង្គការមានចរិតរៀនសូត្រ" លោក James Taylor បានសរសេរ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ៤ សំរាប់ចាត់ទុកថាអង្គការមួយ ជាអង្គការដែលមានចរិតរៀនសូត្រ៖

១. វាមិនមែនជាអង្គការដែលគ្រាន់តែរៀនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែជាអង្គការដែលរៀនដោយស្មារតីភ្ញាក់រលឹក។
២. អង្គការនោះបានសំរេចការប្រតិបត្តិដែលមានលក្ខណៈប្រសើរឡើង។ អង្គការអាចអនុវត្តសកម្មភាពនានា ដែលចាំបាច់សំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហា និងឧបសគ្គ ហើយលើកកម្ពស់ការអនុវត្ត។
៣. អង្គការនោះរៀនសូត្រជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីសំរេចបានតុល្យភាពសមស្របរវាងការឆ្លុះបញ្ចាំង ការរៀនសូត្រ និងការធ្វើសកម្មភាព។
៤. អង្គការនោះអភិវឌ្ឍមធ្យោបាយនិងសមត្ថភាពនានាដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍អោយបានពេញលេញ ពីបទសកម្មភាពនិងបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនដែលជាប្រភពមូលដ្ឋានសំរាប់ការរៀនសូត្រ។

ចុះអង្គការអ្នកវិញ?